

RA-T0333

B.Sc. DEGREE EXAMINATION, MARCH- 2019

THIRD YEAR

MATHEMATICS (Paper - III)

Linear Algebra & Vector Calculus

(w.e.f. 2010-2011 Admitted Batch)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

SECTION - A

Answer ALL questions (4 × 15 = 60)

1. a) i) Prove that a necessary and sufficient condition for a nonempty subset W of $V(F)$ to be a subspace is $a, b \in F$ and $\alpha, \beta \in W \Rightarrow a\alpha + b\beta \in W$.

$V(F)$ యొక్క శూన్యతర ఉపసమితి W ఒక ఉపాంతరాళం కావడానికి $a, b \in F$ మరియు $\alpha, \beta \in W \Rightarrow a\alpha + b\beta \in W$ అవశ్యక-పర్యాప్త నియమం అని నిరూపించండి.

- ii) Verify whether the vectors $\{(2, 0, 5), (3, -5, 8), (4, -2, 1), (0, 0, 1)\}$ are linearly independent in $R^3(R)$.

$\{(2, 0, 5), (3, -5, 8), (4, -2, 1), (0, 0, 1)\}$ సదిశలు $R^3(R)$ లో ఏకభూత స్వతంత్రం అవుతాయేమో సరి చూడండి.

OR

- b) i) Find the null space, range, rank and nullity of the transformation $T: R^2 \rightarrow R^3$ defined by $T(x, y) = (x + y, x - y, y)$.

S-2399

[1]

[P.T.O.]

RA-T0333

$T(x, y) = (x + y, x - y, y)$ గా నిర్వచించబడిన
 $T: R^2 \rightarrow R^3$ యొక్క శూన్యతాంతరాళము, వ్యాప్తి, పరివర్తన
కోటి, పరివర్తన శూన్యతలను కనుక్కోండి.

- ii) $T: U(F) \rightarrow V(F)$ be a linear transformation. If U is finite dimensional then the range space $R(T)$ is a finite dimensional subspace of $V(F)$.
 $T: U(F) \rightarrow V(F)$ ఒక ఋజు పరివర్తనము. U పరిమిత పరిమాణ సదిశాంతరాళము అయితే $V(F)$ నకు వ్యాప్తింతరాళం $R(T)$ పరిమిత పరిమాణాంతరాళము.

2. a) i) Find the characteristic roots and the corresponding vectors of the matrix

$$A = \begin{bmatrix} 8 & -6 & 2 \\ -6 & 7 & -4 \\ 2 & -4 & 3 \end{bmatrix}.$$

$$A = \begin{bmatrix} 8 & -6 & 2 \\ -6 & 7 & -4 \\ 2 & -4 & 3 \end{bmatrix} \text{ మాత్రిక యొక్క లాక్షణిక మూలాలు}$$

మరియు అనురూప లాక్షణిక కనుగొనండి.

RA-T0333

ii) State and prove Cayley-Hamilton theorem.

కేలీ-హామిల్టన్ సిద్ధాంతమును నిర్వచించి నిరూపించుము.

OR

b) i) Show that in an inner product space $V(F)$,
 $|\langle \alpha, \beta \rangle| \leq \|\alpha\| \cdot \|\beta\|$ for all $\alpha, \beta \in V$.

$V(F)$ అంతర లబ్ధాంతరాళంలో ప్రతి $\alpha, \beta \in V$ లకు
 $|\langle \alpha, \beta \rangle| \leq \|\alpha\| \cdot \|\beta\|$ అని చూపండి.

ii) Using Gram-Schmidt orthonormalization process determine the orthonormal basis for vectors $\{(2, 0, 1), (3, -1, 5), (0, 4, 2)\}$ on $R^3 \rightarrow R^3$.

గ్రామ్-ష్మిడ్ అభిలంబీకరణ పద్ధతినుపయోగించి, సదిశలు $\{(2, 0, 1), (3, -1, 5), (0, 4, 2)\}$ ల నుంచి $R^3 \rightarrow R^3$ లో ఒక అభిలంబ ఆధారాన్ని కనుక్కోండి.

3. a) i) Find the area of the surface cut from the cylinder $x^2 + z^2 = a^2$ by the cylinder $x^2 + y^2 = a^2$.

$x^2 + z^2 = a^2$ అనే స్థూపం నుండి $x^2 + y^2 = a^2$ అనే స్థూపంచే ఖండించబడ్డ ప్రదేశము యొక్క వైశాల్యమును కనుగొనుము.

RA-T0333

- ii) Evaluate $\int_C \frac{dx}{x+y}$ where C is the curve
 $x = at^2, y = 2at, 0 \leq t \leq 2$.

C: $x = at^2, y = 2at, 0 \leq t \leq 2$ అనే వక్రము ద్వారా

$\int_C \frac{dx}{x+y}$ ను గణించండి.

OR

- b) i) Change of order of integration and hence

evaluate $\int_{x=0}^4 \int_0^{\sqrt{4-y}} (x+y) dx dy$ by changing the
order of integration.

పైన ఇచ్చిన ద్విసమాకలని లోని సమాకలన క్రమాన్ని మార్చి దానిని
గణన చేయండి.

S-2399

[4]

RA-T0333

ii) S.T. $\int_C \frac{y dx - x dy}{x^2 + y^2} = -2\pi$ round the circle
 $x^2 + y^2 = 1.$

$x^2 + y^2 = 1$ వృత్తం వెంబడి $\int_C \frac{y dx - x dy}{x^2 + y^2} = -2\pi$

అని చూపండి.

4. a) i) If $r = e'(c \cos 2t + d \sin 2t)$ where c and d are constant vectors then show that

$$\frac{d^2 r}{dt^2} - \frac{2dr}{dt} + 5r = 0.$$

c, d లు స్థిర సదిశలయి $r = e'(c \cos 2t + d \sin 2t)$,

అయితే $\frac{d^2 r}{dt^2} - \frac{2dr}{dt} + 5r = 0$ అని చూపండి.

RA-T0333

ii) If $a = x + y + z$, $b = x^2 + y^2 + z^2$,

$c = xy + yz + zx$ then prove that

$$[\text{grad } a \text{ grad } b \text{ grad } c] = 0.$$

$$a = x + y + z, b = x^2 + y^2 + z^2, c = xy + yz + zx;$$

అయితే $[\text{grad } a \text{ grad } b \text{ grad } c] = 0$ అని రుజువు చేయండి.

OR

b) i) State and prove Gauss's Divergence theorem.

గాస్ అపసరణ సిద్ధాంతమును ప్రవచించి నిరూపించుము.

ii) Verify Stoke's theorem for $F = -y^3i + x^3j$, where 'S' is the circular disc $x^2 + y^2 \leq 1, z = 0$.

$x^2 + y^2 \leq 1, z = 0$ వృత్తాకార క్షేత్రం S దృష్టికి $F = -y^3i + x^3j$ నకు స్టోక్స్ సిద్ధాంతం సరి చూడండి.

RA-T0333

SECTION - B

Answer any Six questions (6 x 4 = 24)

5. Show that the vectors $(1, 3, 2), (1, -7, -8), (2, 1, -1)$ of $V_3(R)$ is linearly independent.

$V_3(R)$ యొక్క $(1, 3, 2), (1, -7, -8), (2, 1, -1)$ సదిశలు ఋజు పరాధీనమని చూపండి.

6. The mapping $T: V_3(R) \rightarrow V_2(R)$ is defined by $T(x, y, z) = (x, -y, x - z)$. S.T. 'T' is a linear transformation.

$T: V_3(R) \rightarrow V_2(R)$ ప్రమేయము $T(x, y, z) = (x, -y, x - z)$ గా నిర్వచింపబడింది. 'T' ఋజు పరివర్తనమని చూపండి.

7. Find the rank of the matrix $A = \begin{bmatrix} 5 & 6 & 8 \\ 0 & 7 & 2 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}$.

పైన ఇవ్వబడిన మాత్రిక A యొక్క కోటిని నిర్ధారించండి.

S-2399

[7]

[P.T.O.]

RA-T0333

8. Let V be an inner product space over F and $x, y \in V$. Then prove that x, y are linearly dependent if and only if $|\langle x, y \rangle| = \|x\| \cdot \|y\|$.

క్షేత్రం F పై V ఒక అంతర్లబ్ధాంతరాళం, $x, y \in V$ అనుకొంటే x, y లు ఋజు అస్వేతంత్ర సదిశలు కావడానికి ఆవశ్యక పర్యాప్త నియమం $|\langle x, y \rangle| = \|x\| \cdot \|y\|$ అని చూపండి.

9. Evaluate $\int_{y=-1}^{y=0} \int_{x=-1}^{x=1} (x + y + 1) dx dy$.

$\int_{y=-1}^{y=0} \int_{x=-1}^{x=1} (x + y + 1) dx dy$ ను గణించండి.

10. If $A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$, test for diagonalizability.

$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ అయితే, A యొక్క వికల్పీయతను పరిశీలించండి.

11. If $f = xy^2i + 2x^2yzj - 3yz^2k$ find $\text{div } f$, $\text{curl } f$ at the point $(1, -1, 1)$.

$f = xy^2i + 2x^2yzj - 3yz^2k$ అయిన $\text{div } f$, $\text{curl } f$ $(1, -1, 1)$ బిందువు దగ్గర కనుగొనుము.

12. If $F = (2x^2 - 3z)i - 2xy j - 4x k$ evaluate $\int_V \nabla \times F dV$,

where V is closed region bounded by $x = 0, y = 0, z = 0, 2x + 2y + z = 4$.

$F = (2x^2 - 3z)i - 2xy j - 4x k$ అయి $x = 0, y = 0, z = 0, 2x + 2y + z = 4$ లచే పరిబద్ధ సంవృతాంతరాళం V అయితే $\int_V \nabla \times F dV$ ను రాబట్టండి.

SECTION - C

Answer ALL questions (8 x 2 = 16)

13. Define a vector space.

సదిశాంతరాళం ను నిర్వచించండి.

14. Show that the system of vectors $(1, 2, 0), (0, 3, 1), (-1, 0, 1)$ of $V_3(Q)$ is linearly independent, where Q is the field of rational numbers.

V_3 యొక్క $(1, 2, 0), (0, 3, 1), (-1, 0, 1)$ సదిశలు అకరణీయ సంఖ్యల క్షేత్రం Q పై ఋజు స్వాతంత్ర్యమని చూపండి.

15. Define linear transformation.

రుజు పరివర్తనను నిర్వచించండి.

16. State parallelogram law.

సమాంతర చతుర్భుజ న్యాయం నిర్వచించండి.

17. If $\alpha = (2, 1, 1 + i)$ is a vector in C^3 with standard inner product find $\|\alpha\|$ and the unit vector of α .

ప్రమాణ అంతర లబ్ధంతో C^3 అంతరాళంలో $\alpha = (2, 1, 1 + i)$ సదిశకు $\|\alpha\|$ కనుగొని α యొక్క యూనిట్ సదిశను పొందండి.

18. Find a unit vector of $\alpha = (3 + i, 4i, -4)$.

$\alpha = (3 + i, 4i, -4)$ యొక్క యూనిట్ సదిశను కనుక్కోండి.

RA-T0333

19. If $A = t^2i - tj + (2t+1)k$ and $B = (2t-3)i + j - tk$ find $(A \times B)'$ at $t = 1$.

$A = t^2i - tj + (2t+1)k$ మరియు $B = (2t-3)i + j - tk$ అయిన $t = 1$ దగ్గర $(A \times B)'$ విలువను కనుగొనుము.

20. Define irrotational curve.

భ్రమణ రహితాక వక్రతను నిర్వచించండి.
